

Onze controle is nog onderhanden, enkele laatste openstaande punten moeten nog worden afgerond.

Hier kunnen nog aanvullende vragen en/of controlebevindingen uit naar voren komen die nu nog niet in dit concept accountantsverslag zijn opgenomen

Aan:

de raad van de gemeente Tynaarlo
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 5
9480 AA VRIES

Groningen, 11 juni 2025

Kenmerk: EK/AS/AMT/1044604/...

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de gemeente Tynaarlo (hierna te noemen Tynaarlo) gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2024. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke wethouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente Tynaarlo bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij vertrouwen er op u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

E.R. Kuik- van Wijk RA MSc
Partner en extern accountant gemeente Tynaarlo

Inhoudsopgave

01

Dashboard
accountantscontrole

02

Uitkomsten
jaarrekeningcontrole

03

Resultaat & financiële
positie

04

Belangrijkste
bevindingen

05

Bijlagen

1. Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- ▶ Wij verstrekken bij de jaarrekening, inclusief rechtmatigheidsverantwoording, een goedkeurende controleverklaring.
- ▶ De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 1,1 miljoen respectievelijk € 3,3 miljoen.
- ▶ Het jaarverslag, inclusief de opgenomen informatie in de paragraaf bedrijfsvoering, is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.
- ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV en de WNT is nageleefd.
- ▶ Het college heeft in de rechtmatigheidsverantwoording een totaal van € 7,9 miljoen aan afwijkingen gerapporteerd, waarvan € 4,7 miljoen acceptabel.
- ▶ Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage vastgesteld.

DATA-ANALYSE

In onze controle maken wij steeds meer gebruik van data-analyse. Zo hebben we onder meer een analyse uitgevoerd op de betalingen binnen de gemeente Tynaarlo.

De belangrijkste uitkomsten betreffen:

- ▶ Er is sprake van een aantal verschillende crediteuren met hetzelfde bankrekeningnummer, maar dit is allemaal goed verklaarbaar;
- ▶ Er is sprake van vier crediteuren met meerdere bankrekeningnummers, ook dit is verklaarbaar.

Graag zouden we in 2025 in het nieuwe systeem van de gemeente Tynaarlo kijken naar de mogelijkheden om nog meer gebruik te maken van data-analyse.

BELANGRIJKE BEVINDINGEN

- ▶ Het audit comité heeft ons als speerpunt de inzichten/ data-analyse in het sociaal domein meegegeven. Dit speerpunt hebben wij in hoofdstuk 2.3 uitgewerkt en hierin hebben wij een aantal adviezen om toe te voegen aan het huidige dashboard.
- ▶ Wij hebben een totaal van € 1,7 miljoen aan onzekerheden vastgesteld in het sociaal domein.
- ▶ De schattingen rondom de projectgebonden risico's in de grondexploitaties zijn conservatief en wij adviseren voor komend jaar goed te overwegen of ze voldoen aan de voorwaarden van de verslaggevingsvereisten.
- ▶ Realisatie van begrote onderhoudskosten is een aandachtspunt in het kader van de betrouwbaarheid van de onderhoudsvoorziening.

AANDACHTSPUNTEN 2025

Wij zien voor de gemeente Tynaarlo de volgende aandachtspunten voor 2025:

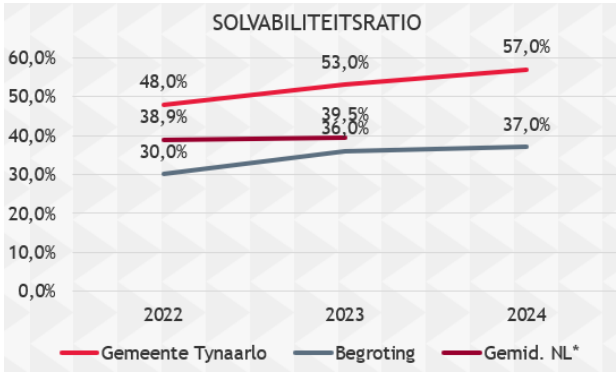
- ▶ De gemeente Tynaarlo heeft per 1 januari 2025 een nieuw financieel systeem. Dit beïnvloedt de interne beheersing en de totstandkoming van de jaarrekening 2025. Goede beheersing hiervan, waaronder controle op de uitgevoerde conversie, is daarom een belangrijk aandachtspunt.
- ▶ Terugdringen onzekerheden in het sociaal domein. Vanaf boekjaar 2025 wordt de wettelijke controlegrens voor de accountant verhoogd van 1% naar 2%. Fouten en onzekerheden worden bij elkaar opgeteld. Risico op een niet-goedkeurende controleverklaring neemt dan toe.
- ▶ Het is belangrijk om goed en tijdig te kunnen sturen, mede in verband met de ontwikkelingen in de financiële positie (zie ook hoofdstuk 3.3). De gerealiseerde baten en lasten wijken af van de (gewijzigde) begroting en het voorspellend vermogen kan beter.

RESULTAAT 2024

(x €1.000)	2024	BEGROTING NA WIJZIGINGEN
Saldo van baten en lasten	10.754	-846
Mutatie reserves	-162	846
RESULTAAT	10.592	0

- ▶ Het gerealiseerde resultaat 2024 wijkt af van de begroting na wijziging. Wij merken op dat het positieve resultaat voornamelijk het gevolg is van incidentele baten zoals opbrengsten in het kader van Nij Begun, opvang Oekraïners en resultaten grondexploitaties.

UW FINANCIËLE POSITIE

- ▶ De solvabiliteit en het weerstandsvermogen van de gemeente Tynaarlo is uitstekend. Desalniettemin staat ook de gemeente Tynaarlo voor financiële uitdagingen op de langere termijn. In de financiële perspectieven is aandacht voor het dichten van de toekomstige tekorten en dit voorjaar is een plan van aanpak onderhanden.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Onze opdracht en controle

2.2 Strekking controleverklaring

2.3 Uw speerpunten

2.4 Proces jaarrekeningcontrole

2.5 Aandachtspunten 2025

2.1 Onze opdracht en controle (1)

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente Tynaarlo, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV.

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2024 van de gemeente Tynaarlo aan de daaraan te stellen eisen voldoet, verstrekken wij een goedkeurende controleverklaring.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om

bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1,1 miljoen. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 75.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Grondslagen financiële verslaggeving

De jaarstukken 2024 van de gemeente Tynaarlo bestaan uit:

- ▶ het jaarverslag 2024 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- ▶ de jaarrekening 2024 (rechtmatigheidsverantwoording, balans met toelichtingen, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel ‘programmaverantwoording’ van het jaarverslag is informatie opgenomen over ‘wat hebben we gedaan’, ‘wat hebben we bereikt’ en ‘wat heeft het gekost?’ De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

2.1 Onze opdracht en controle (2)

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2024. In 2024 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Controleaanpak

Onze controleaanpak is gebaseerd op een gegevensgerichte en risicogerichte benadering. Als gevolg van tekortkomingen in de administratieve organisaties is het voor ons niet mogelijk om een systeemgerichte benadering uit te voeren. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening. Wij hebben voor de volgende risico's in onze controle verhoogde aandacht gehad:

- ▶ In onze controlestandaarden (NV COS) wordt expliciet het risico van management override (bewuste beïnvloeding door bestuur of management van de jaarcijfers) als belangrijk te onderkennen theoretisch risico benoemd. Als accountant moeten wij in onze werkzaamheden hier specifiek aandacht aan besteden. Wij zijn van mening dat de mogelijkheden, om buiten de getroffen interne beheersmaatregelen invloed uit te oefenen op de in de jaarrekening gepresenteerde uitkomsten, beperkt zijn. Om het resterende risico te beperken beoordelen wij schattingsprocessen en bijzondere journaalposten in detail.

- ▶ Grondexploitatie: Onjuiste waardering bouwgronden in exploitatie (materiële post met verschillende schattingselementen met verhoogde aandacht voor Businesspark Ter Borch).

Onafhankelijkheid

Op basis van Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de 'Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten' (ViO), is vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze separate IT audit rapportage. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld.

Belangrijk aandachtspunt voor het boekjaar 2025 is de conversie naar het nieuwe financieel systeem I-financiën. Onderdeel van een conversie is het waarborgen van de integriteit van de overgenomen gegevens. Vanuit de werkzaamheden aan de IT-systemen is naar voren gekomen dat er geen zichtbare vastlegging is van de controle op de overgenomen gegevens. Wij adviseren u om gedurende het jaar een zichtbare controle uit te voeren op de betrouwbaarheid van de overgenomen gegevens.

2.2 Strekking controleverklaring

1/2

Controleverklaring 2024

Wij verstrekken bij de jaarrekening 2024, inclusief SiSa-bijlage, van de gemeente Tynaarlo een goedkeurende controleverklaring. Dit betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva per 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouw beeld en de met de raad gemaakte afspraken hierover zijn nageleefd.

Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang die door de gemeente zijn gecorrigeerd. Daarnaast hebben wij onderstaande verschillen geconstateerd welke niet zijn verwerkt in de jaarrekening. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 75.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

ONGECORRIGEERDE CONTROLEVERSCHILLEN 2024					
#	Omschrijving	Post/toelichting	Fouten (in €)	Onzekerheden (in €)	Verwijzing
1	Onzekerheden WMO	Lasten Sociaal domein	0	845.000	4.1
2	Onzekerheden Jeugdhulp	Lasten Sociaal domein	0	900.000	4.1
3	Onjuiste verantwoording bestedingen SiSa - regeling J55	Vooruitontvangen bedragen	151.370	0	4.5
4	Reclassificatie positieve crediteuren naar de debiteuren (geen resultaat impact) van € 85.000	Crediteuren en Debiteuren	0	0	
TOTAAL			151.370	1.745.000	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)			1.114.000	3.342.000	
Uitvoeringsmaterialiteit (70% van de materialiteit)			780.000	3.008.000	
Rapporteringstolerantie			75.000		

Wij hebben, voor zover mogelijk, het college verzocht om deze controleverschillen te corrigeren. Het college heeft gemotiveerd aangegeven waarom zij deze verschillen niet heeft verwerkt en dat zij van oordeel is dat deze posten zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel. Deze verschillen en de analyse van de impact zijn bevestigd in de bevestiging van het college bij de jaarrekening.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en verstrekken een goedkeurende controleverklaring met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening 2024.

2.2 Strekking controleverklaring

2/2

Vermogen om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Op basis van artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet kunnen gemeenten bij langdurige financiële tekorten een beroep doen op een extra uitkering uit het gemeentefonds. Omdat de omvang van het gemeentefonds hierdoor niet wijzigt betalen andere gemeenten daar dus aan mee. Om die reden moeten gemeenten aan allerlei voorwaarden voldoen om deze aanvullende uitkering te kunnen ontvangen. Maar in principe kunnen gemeenten hierdoor niet failliet gaan. Het gevolg hiervan is dat crediteuren en andere stakeholders nooit benadeeld kunnen worden door een faillissement. Desalniettemin is de financiële positie vanuit het perspectief van raadsleden van belang en moet het college van burgemeester en wethouders inzicht geven in hoeverre de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Met de invoering van de aangepaste Nederlandse Standaard 700 dienen accountants voor gemeenten in hun controleverklaringen bij jaarrekeningen naast fraude te rapporteren over de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college van burgemeester en wethouders over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering voort te kunnen zetten.

Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie verwijzen wij naar onze controleverklaring 2024.

Fraude en non-compliance

Bij de planning van de jaarrekeningcontrole houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten.

Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie of een risico omtrent het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties met verschillende personen binnen de organisatie. Daarnaast nemen wij kennis van de door u opgenomen toelichtingen in de jaarstukken, zie hiervoor tevens hoofdstuk 4.5. Het voorkomen en mitigeren van frauderisico's is primair de verantwoordelijkheid van het college. Daarom hebben wij op diverse momenten met u en uw audit comité over dit onderwerp van gedachten gewisseld. In onze management letter hebben wij onze aandachtspunten met betrekking tot frauderisicobeheersing bij de gemeente Tynaarlo gerapporteerd. De gevoerde besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd.

Hierbij hebben wij specifiek aandacht besteed aan de veronderstelling dat er bij de opbrengstverantwoording frauderisico's bestaan. Wij hebben in onze controleverklaring melding gemaakt van de belangrijkste frauderisico's en hoe wij deze hebben geadresseerd. Tijdens de controle van boekjaar 2024 betroffen dat de volgende risico's:

- ▶ Ongebruikelijke memoriaalboekingen in de laatste maand van het boekjaar dan wel bij het opstellen van de jaarstukken.
- ▶ Schattingen ten aanzien van nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten is niet aanvaardbaar voor het bedrijventerrein Ter Borch.

Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de frauderisico's verwijzen wij naar onze controleverklaring 2024. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor materiële fraude(risico's) of vermoedens van materiële fraude(risico's).

2.3 Uw speerpunt

1/2

Inleiding

Wij vinden het van groot belang onze controle af te stemmen op de specifieke situatie en ontwikkelingen binnen de gemeente Tynaarlo en de wensen van onze opdrachtgever. Het audit comité heeft ons een speerpunt meegegeven:

- ▶ Wij verzamelen veel data op het gebied van Jeugdhulp en WMO, hebben wij op tijd de risico's in beeld en handelen wij daar adequaat naar?

Voor dit speerpunt hebben wij interviews gehouden, documentatie ontvangen en doorgenomen en hierover een beeld gevormd en gerapporteerd. Dit heeft ten doel vanuit onze natuurlijke adviesfunctie de controlerende rol van het audit comité te versterken. Indien u, op basis van onze bevindingen, daar aanleiding toe ziet kunt u als audit comité aanvullende controle-instrumenten inzetten, te beginnen met het college om een andere toelichting te vragen, aanvullend onderzoek doen of dit aspect meegeven als aandachtspunt aan de rekenkamer. Wij zullen dit speerpunt hieronder uitwerken.

Begroting en realisatie wijkt af

In de primitieve begroting ging de gemeente Tynaarlo uit van € 7,9 miljoen lasten WMO en € 9,8 miljoen jeugdhulp. Gerealiseerd is € 7,4 miljoen WMO (exclusief teruggave beschermd wonen) en € 13,3 miljoen jeugdhulp. Voor jeugdhulp is dit een behoorlijke overschrijding. Het belang om risico's tijdig in beeld te hebben en hiernaar te kunnen handelen, wordt hiermee bevestigd.

Een nieuw dashboard is ontwikkeld

Binnen de gemeente Tynaarlo is in het afgelopen jaar een nieuw dashboard ontwikkeld met als doel het in beeld krijgen van de geldstromen WMO en Jeugdhulp en inzichtelijk krijgen welke producten worden gedeclareerd. Deze data over zorggebruik moet betrouwbaar en historisch vergelijkbaar zijn. Het dashboard wordt vanaf 2025 gebruikt.

In het dashboard is de volgende informatie opgenomen:

- Werkelijke declaraties per zorgaanbieder met drill-down naar zorggebruikers
- Volumeontwikkeling van het aantal zorggebruikers, waarbij deze wordt afgezet tegen gemiddeld aantal zorggebruikers
- Gemiddelde kosten per zorgaanbieder per regeling
- Verhouding lichte en zware zorg op basis van declaratiecodes

Doorontwikkeling dashboard mogelijk en onderhanden

Het is een goede ontwikkeling dat de informatie nu inzichtelijk en toegankelijk is. Een belangrijke vervolgvraag is nu, op welke manier de gemeente Tynaarlo de informatie gaat gebruiken om op te sturen. Dit is een doorontwikkeling waar de gemeente Tynaarlo mee bezig is.

Mogelijke uitbreidingen dashboard

Ons valt op dat het dashboard vooral gerealiseerd is op de gerealiseerde kosten en dat dit nog in mindere mate wordt afgezet tegen de begroting / verwachting. Wij zien daarom zelf een doorontwikkeling van het dashboard mogelijk door bijvoorbeeld de volgende data toe te voegen:

Financiële indicatoren

- Uitputting / verzilvering ten opzichte van budget
- Budgettair risico bij trenddoortrekking huidig gebruik
- Inzet voorliggend veld vs. duurdere zorg (en effect op doorstroom)

Volume en casusontwikkeling

- Duur van zorgtrajecten per cliëntgroep
- Aantal herindicaties en verlengingen
- Wachttijden / zorgtoeleidingstermijnen

2.3 Uw speerpunt

2/2

Mogelijke uitbreidingen dashboard (vervolg)

Preventie en voorliggend veld

- Doorstroompercentage van algemeen naar maatwerk
- Verhouding kosten voorliggend veld vs. maatwerkzorg

Wij verwachten dat als deze data/ inzichten worden toegevoegd, dit informatie is waar meer op gestuurd kan worden en trends in kunnen worden herkend zodat beter bepaald kan worden welke interventies mogelijk of nodig zijn.

Conclusie

De gemeente Tynaarlo heeft inderdaad veel data op het gebied van WMO en Jeugdhulp en recent is hiervoor een dashboard gerealiseerd om hier inzicht te geven. Dit is een mooie ontwikkeling en de gemeente Tynaarlo is dit nu aan het doorontwikkelen zodat risico's eerder in beeld komen en ook adequaat gehandeld kan worden. Om dit te bevorderen hebben wij hierboven een aantal adviezen opgenomen om toe te voegen aan het dashboard.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat per programma

3.2 Weerstandsvermogen en ratio's

3.1 Resultaat per programma

Realisatie vs. gewijzigde begroting

Het resultaat van gemeente Tynaarlo over het jaar 2024 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 10,6 miljoen voordelig. In onderstaand overzicht is het resultaat per programma in het kort weergegeven:

OVERZICHT REALISATIE PER PROGRAMMA 2024			
Programma	Realisatie (in €)	Begroting na wijziging (in €)	Verschil (in €)
Programma 0 - Bestuur en ondersteuning	-/- 2.173.000	-/- 2.469.000	296.000
Programma 1 - Veiligheid	-/- 1.778.000	-/- 2.948.000	1.170.000
Programma 2 - Verkeer en vervoer en waterstaat	-/- 4.147.000	-/- 4.746.000	599.000
Programma 3 - Economie	-/- 382.000	-/- 1.419.000	1.038.000
Programma 4 - Onderwijs	-/- 3.696.000	-/- 3.855.000	158.000
Programma 5 - Sport, cultuur en recreatie	-/- 9.120.000	-/- 10.172.000	1.052.000
Programma 6 - Sociaal domein	-/- 25.936.000	-/- 27.572.000	1.637.000
Programma 7 - Volksgezondheid en milieu	-/- 1.671.000	-/- 2.286.000	614.000
Programma 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	2.701.000	-/- 2.443.000	5.144.000
Algemene dekkingsmiddelen	70.067.000	69.503.000	564.000
Overhead	-/- 12.879.000	-/- 12.538.000	-/- 340.000
Heffing VPB	-/- 231.000	133.000	-/- 364.000
Bedrag onvoorzien	0	-/- 34.000	34.000
Saldo van baten en lasten	10.754.000	-/- 846.000	11.600.000
Toevoeging en Onttrekkingen reserves	-/- 162.000	846.000	-/- 1.008.000
RESULTAAT	10.592.000	0	10.592.000

3.1 Resultaat per programma

Het resultaat 2024 wijkt ongeveer 9,2% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. De belangrijkste afwijkingen van de begroting na wijzigingen zien we terug in de programma's 1, 6 en 8. Hieronder geven wij een korte analyse van de belangrijkste oorzaken.

Programma 1 - Veiligheid

Eind 2024 zijn vanuit de Rijksoverheid de eerste gelden voor herstel van Groningen en Noord-Drenthe als gevolg van de gaswinning ontvangen. Mede als gevolg hiervan zijn de gerealiseerde baten toegenomen met € 1.110.000. Als gevolg van het tijdstip van toekenning van de gelden heeft de gemeente Tynaarlo de opbrengsten in 2024 niet begroot.

Programma 6 - Sociaal domein

Ten opzichte de begrote lasten zijn de gerealiseerde lasten € 1,1 miljoen hoger dan begroot. Tegenover de hogere gerealiseerde lasten zijn de gerealiseerde baten € 2.505.000 hoger dan begroot. De hogere baten en lasten zijn voornamelijk het gevolg van de hogere baten en lasten vanuit de opvang Oekraïne.

Programma 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De afwijking van het gerealiseerd resultaat is € 5,1 miljoen hoger dan begroot. Het hogere resultaat is het gevolg van de winstneming op de grondexploitatie Ter Borch van € 2.425.000 en de vrijval van de voorziening Laarhoven van € 1.652.000. De vrijval van de voorziening is onder meer het gevolg van de ontvangen subsidie vanuit de 6^e tranche Woningbouwimpuls.

3.1 Resultaat per programma

Voorspellend vermogen

Tijdens onze controle hebben wij geconstateerd dat voor bijna alle programma's sprake is van aanzienlijke afwijkingen tussen begrote lasten en daadwerkelijke lasten. Voor de baten ligt de realisatie op programmaniveau redelijk in lijn met de begroting na wijzigingen.

Net als voorgaande jaren is de afwijking tussen de gewijzigde begroting en het resultaat van baten en lasten bij de gemeente Tynaarlo relatief groot. In de begroting na wijziging werd een resultaat van nihil begroot terwijl over 2024 een positief resultaat van € 10,6 miljoen is gerealiseerd. Op basis van deze en historische informatie en de relatief beperkte omvang van de begrotingsonrechtmatigheden, is een trend zichtbaar dat de gemeente Tynaarlo (structureel) conservatief begroot. Op basis hiervan concluderen wij dat het voorspellend vermogen van de begroting (na wijzigingen) voor verbetering vatbaar is. Uiteraard zijn op onderdelen specifieke omstandigheden aan de orde waardoor sprake is van afwijkingen van de begroting na wijzigingen.

Zoals opgenomen in onze management letter 2024 en in hoofdstuk 2 bij de analyse van het resultaat, adviseren wij om de verbetering van het voorspellend vermogen structureel onderdeel van uw proces te maken. Dit kan door gestructureerd afwijkingen van de begroting te evalueren waarmee lering kan worden getrokken voor toekomstige prognoses. Dit wordt ook wel 'backtesting' genoemd. Hiermee kan het lerend vermogen van uw organisatie verbeteren. Door gestructureerd en gedocumenteerd de kwaliteit van de prognoses te beoordelen aan de hand van realisatie zoals achteraf is gebleken, kunnen toekomstige prognoses verbeterd worden en/of kan eerder bijgestuurd worden.

Het verschil binnen de begroting wordt veroorzaakt door diverse afwijkingen. Deels is de raad hierover geïnformeerd. De verschillen zijn te verklaren en zijn bij de financiële toelichtingen in de programma's opgenomen. Wij adviseren u dit nadrukkelijker onderdeel van uw proces te maken bij de bestuursrapportages en voortdurend te monitoren waardoor verschillen ontstaan en de raad te adviseren over tijdelijke en reserve-budgetten gedurende het jaar, het overhevelen hiervan bij de jaarrekening en de impact op de begroting van het lopende boekjaar.

3.2 Weerstandsvermogen en ratio's

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden geschetst van de financiële positie van de gemeente Tynaarlo. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie. Hieronder vindt u een andere toelichting op de ratio's van uw gemeente.

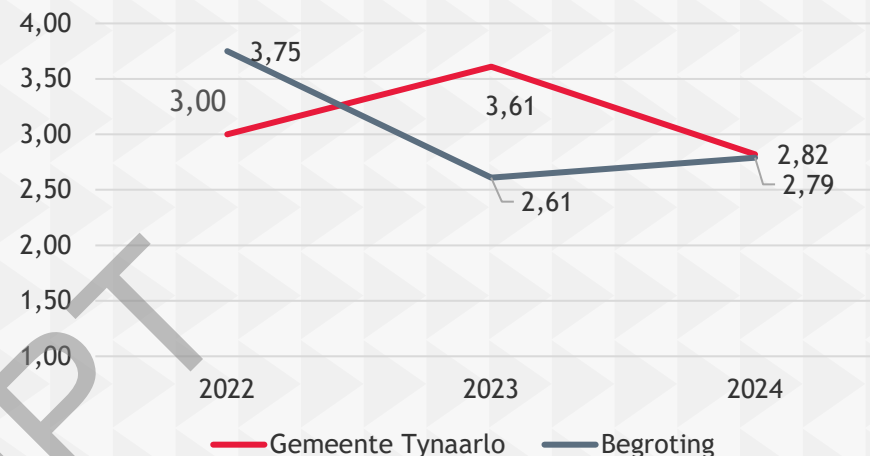
Weerstandsvermogen van de gemeente Tynaarlo is uitstekend

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 41,6 miljoen. In het weerstandsvermogen ultimo 2024 is een bedrag van € 33,4 miljoen meegeteld van vrij aanwendbare bestemmingsreserves. In geval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De gemeente Tynaarlo heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 13,1 miljoen. Het weerstandsvermogen van de gemeente Tynaarlo is volgens het GTK 2020 uitstekend te noemen.

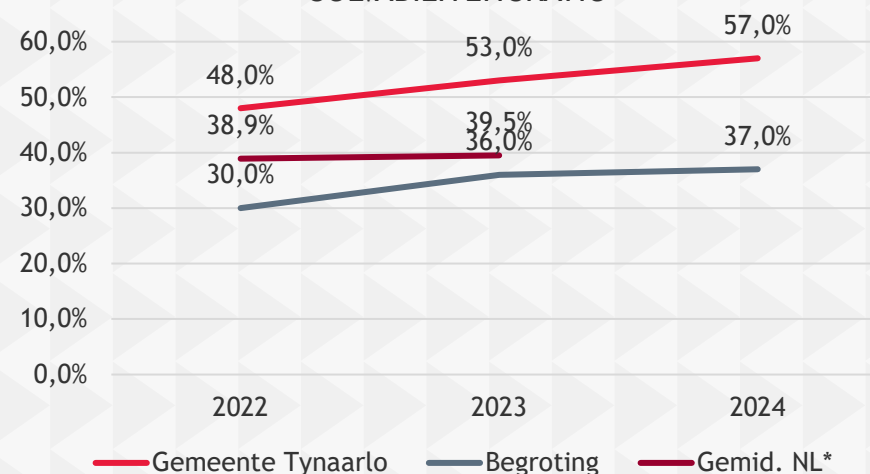
Solvabiliteit

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2024 57%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente Tynaarlo in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. De solvabiliteit laat een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van de signaleringswaarden volgens het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020).

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

SOLVABILITEITSRATIO

3.2 Weerstandsvermogen en ratio's

Netto schuldquote

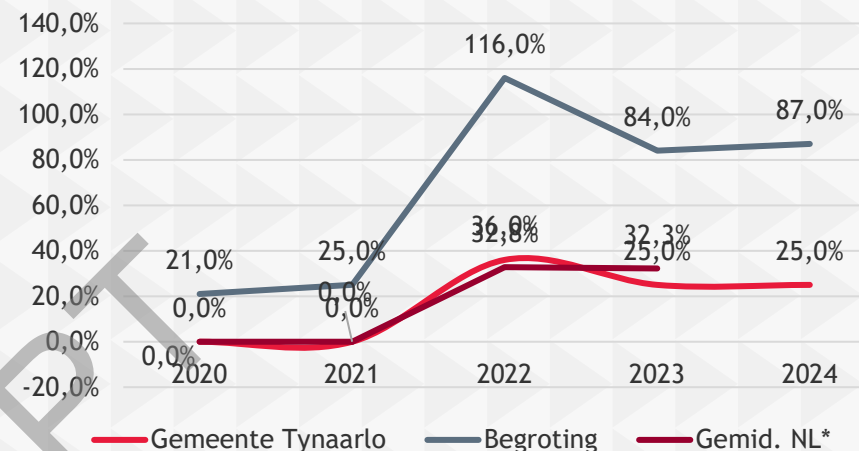
De netto schuldquote bedraagt 25%. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden.

De netto schuldquote laat een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van de signaleringswaarden volgens het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020).

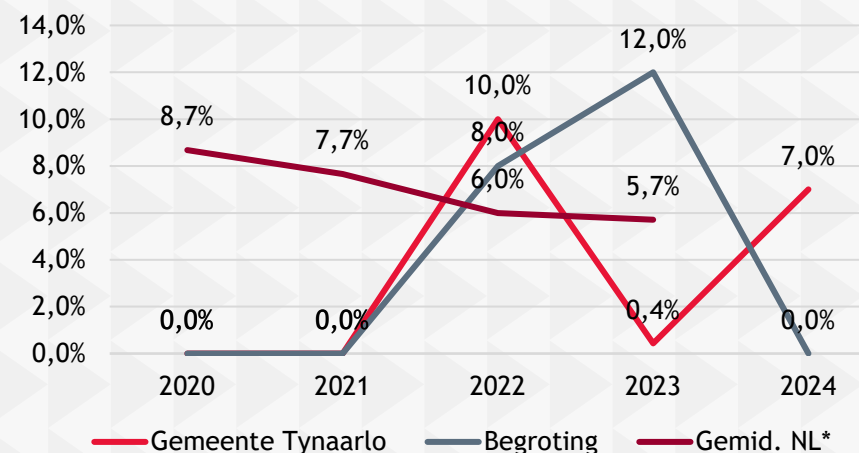
Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van de gemeente Tynaarlo is toegenomen doordat in 2024 de nieuwe grondexploitatie Laarhoven is geopend en hier al kosten voor gemaakt zijn en nog geen opbrengsten gerealiseerd. De ratio grondexploitatie < 20% is het minst risicovol te noemen volgens het GTK 2020.

NETTO SCHULDQUOTE

RATIO GRONDEXPLOITATIE

4. Belangrijkste bevindingen

4.1 Programma ‘Sociaal domein’

4.2 Programma ‘Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing’

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording

4.4 Data-analyse

4.5 BBV, WNT en SiSa

4.6 Belangrijke schattingsposten

4.7 Toekomstige ontwikkelingen

4.1 Programma ‘Sociaal domein’

De lasten van gemeente Tynaarlo in het programma ‘Sociaal domein’ bedragen over 2024 circa € 20,7 miljoen. In hoofdlijnen zijn deze lasten als volgt opgebouwd:

Programma sociaal domein			
#	Onderdeel	2024	2023
1	Jeugdzorg ZIN, incl. PGB	€ 13,3 mln	€ 11,4 mln
2	WMO ZIN, incl. PGB	€ 7,4 mln	€ 7,3 mln
	TOTAAL	€ 20,7 mln	€ 18,7 mln

WMO en Jeugd (zorg in natura)

De gemeente Tynaarlo heeft via de samenwerking Noord- en Midden Drenthe (NMD) de zorg (WMO en Jeughulp) ingekocht en instellingen gecontracteerd. De toekenning van voorzieningen in het kader van WMO en Jeugd (zorg in natura) vindt plaats vanuit de gemeente Tynaarlo. De gemeente heeft derhalve zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. Met betrekking tot de lasten vraagt de gemeente Tynaarlo via het NMD-verband per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol.

Van een aantal zorginstellingen is (nog) geen controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Hierdoor is sprake van een onzekerheid ten aanzien van prestatielevering, zowel omtrent de getrouwheid als rechtmatigheid van deze lasten. Uitgaande van de interne beheersing op het proces en beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren en de uitkomsten van de in 2024 ontvangen controleverklaringen ramen wij het bedrag van deze onzekerheid voor WMO ZIN op € 845.000 (2023: € 543.000) en voor Jeugd ZIN op € 900.000. (2023: € 647.000).

Het verder terugdringen van de onzekerheden binnen het sociaal domein is een aandachtspunt voor 2025, mede in het kader dat de wettelijke toleranties aan worden gepast met ingang van boekjaar 2025

Persoonsgebonden budgetten (PGB's)

De SVB controleert zorgovereenkomsten, toetst facturen en declaraties en betaalt uit aan zorgverleners of andere instellingen. Uw gemeente verstrekt de beschikkingen pgb en is verantwoordelijk voor een adequate cliëntregistratie en het vaststellen van de prestatielevering. De gemeente Tynaarlo verkrijgt zekerheid door intern ingerichte processen, zoals het toekenningsproces waardoor deze onzekerheid deels teniet wordt gedaan. Tevens verkrijgt de gemeente aanvullende zekerheid als gevolg van de ontvangsten van het CAK, dit geldt alleen voor WMO. De resterende onzekerheden voor pgb zijn geraamd eind 2023 op nihil (2023: € 113.000).

Uit de accountantscontrole 2024 bij de SVB blijkt dat landelijk sprake is van een oordeel met beperking. De impact hiervan ligt voor de gemeente Tynaarlo beneden de controletolerantie.

4.2 Programma ‘Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing’

Grondexploitaties

De ontwikkeling van de boekwaarden

Per ultimo 2024 is de boekwaarde van de grondexploitaties € 8 miljoen. Dit is een stijging ten opzichte van vorig jaar doordat in 2024 een nieuwe grondexploitatie is gestart en hiervoor reeds voor € 7,1 miljoen aan kosten is gemaakt. Dit leidt tot onderstaande cijfermatige samenvatting van de grondexploitaties van de gemeente Tynaarlo per ultimo boekjaar.

(* €1.000)	BW 31-12-2023	Investeringen (incl. interne overboekingen)	Inkomsten	Resultaatafneming/verliesvoorziening	BW 31-12-2024
Ter Borch	-/- € 2.992	€ 1.286	€ 300	€ 2.425	€ 419
Vriezerbrug bedrijventerein	€ 893	€ 22	€ 183	€ 22	€ 754
Business Park Ter Borch	€ 3.721	€ 557	€ 86	0	€ 4.192
Laarhove	€ 0	€ 7.162	€ 10	-/- € 898	€ 6.254
Vries Zuid	-/- € 1.135	€ 421	€ 1.015	€ 289	-/- € 1.441
Totaal gronden	€ 487	€ 9.447	€ 3.742	€ 1.839	€ 10.178

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

De veruit grootste balanspost met betrekking tot onderhanden projecten betreft de voorraden (grondexploitaties). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, stikstofproblematiek, bouwvrijstelling, fluctuatie verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd. De risico's voor de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot drie P's, namelijk Planning, Programmering en Prijs.

Deze drie P's zijn tijdens de jaarrekeningcontrole besproken met uw medewerkers. Tijdens deze gesprekken zijn de uitgangspunten gechallenged.

De grondexploitaties zijn met deze uitgangspunten per 31 december 2024 geactualiseerd. Tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening moet worden getroffen.

Naast het landelijke tekort aan woningen is ook het probleem van netcongestie nog steeds actueel. Het betreft een tekort aan stroom voor grootverbruikers.

De fasering van verkopen van bedrijventerreinen is hierdoor mogelijk vertraagd. Omdat de gemeente al rekening had gehouden met netcongestie, is er slechts een beperkte impact op de fasering ten opzichte van vorig jaar.

Ultimo 2024 is er een voorziening gevormd inzake project Laarhove. De voorziening bedraagt eind 2024 tegen contante waarde € 898.000. Onderdeel van de grondexploitatie was reeds een genomen verliesvoorziening van € 2.890.000 met tot gevolg dat de reeds verantwoorde voorziening afneemt met € 1.981.000.

4.2 Programma ‘Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing’

Grondexploitaties

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

Onderdeel van de grondexploitatie is de inschatting van de projectgebonden risico's. Bij het maken van de projectgebonden risico's maakt de gemeente Tynaarlo inschattingen.

De inschatting van de projectgebonden risico's per grondexploitaties bedragen eind 2024:

Grondexploitatie	Inschatting projectgebonden risico's
Ter Borch	€ 781.588
Vriezerbrug	€ 0
Business Park Ter Borch	€ 1.735.000
Vries Zuid	€ 72.000

Op basis van de notitie grondbeleid van de Commissie BBV is het uit voorzichtigheidsoverweging mogelijk om projectspecifieke risico's in mindering te brengen op het verwachte resultaat voordat via de POC-methode de tussentijdse winstneming wordt bepaald. Daarbij wordt gesteld dat projectspecifieke risico's niet gevormd mogen worden voor risico's die een relatie hebben met economische groei of de (vastgoed)markt of over toekomstige programmatische aanpassingen waarover de raad nog moet beslissen zoals wijzigingen in de fasering van de uitvoering, wijziging in het te realiseren aantal woningen, wijziging in samenstelling type gebouwen en dergelijke. Een aantal van de risico's die door gemeente Tynaarlo zijn ingeschat lijken hier wel aan gerelateerd en dat is dus niet toegestaan.

Uit onze werkzaamheden blijkt dat ondanks de conservatieve inschatting van de projectgebonden risico's er geen materiële afwijkingen in de winstname op de projecten aanwezig is, daarom hebben wij dit niet als controleverschil opgenomen. Wel blijft het voldoen van de inschattingen met betrekking tot projectgebonden risico's aan de verslaggevingsvereisten een aandachtspunt, ook voor komend jaar.

Nieuwe grondexploitaties

In het boekjaar heeft de gemeenteraad de grondexploitatie Laarhove geopend. Ten grondslag aan de grondexploitatie ligt een bestemmingsplan en heeft de gemeente een haalbaarheidstest uitgevoerd. Momenteel loopt er nog een bezwaar tegen het bestemmingsplan, waardoor het bestemmingsplan nog niet onherroepelijk is.

Voor de nieuwe grondexploitatie is op basis van de kavelverdeling de in eerdere jaren aangekochte gronden van de Prins Bernhardhoeve gesplitst, waarbij de resterende gronden ten behoeve van de toekomstige grondexploitatie Voorzijde nog in de MVA is geactiveerd.

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording (1)

Status wijziging wet- en regelgeving

Het wetgevingstraject rondom de rechtmatigheidsverantwoording is voor gemeenten afgerond op 21 maart 2025. De wijzigingen in de BADO-notitie gaan in voor verantwoordingen over het begrotingsjaar 2025. Voor de verantwoording over begrotingsjaar 2024 wordt nog de uitwerking uit NBA Alert 48 2.0 gevolgd. Aan de hand van te onderkennen scenario's / omstandigheden zijn in NBA Alert 48 2.0 aanwijzingen opgenomen voor de uitvoering van de accountantscontrole van de jaarrekening en de oordeelsvorming in de controleverklaring.

Naar aanleiding van de afgeronde wijzigingen in het BBV wijzigt vanaf boekjaar 2025 het maximum van de door de raad vastgestelde verantwoordingen naar 2% (was 3%). De omvangsbasis van de verantwoordingsgrens wijzigt naar de totale lasten, exclusief de toevoegingen aan de reserves. De gemeenteraad zal in 2025 opnieuw de financiële verordening moeten vaststellen.

In oktober 2024 is de kadernota rechtmatigheid geactualiseerd. De actualisatie leidt voor de gemeente Tynaarlo beperkt tot wijzigingen ten opzichte van vorig jaar. De belangrijkste wijziging betreft een tekstuele aanpassing in de modelverordening ten aanzien van de geconstateerde bevindingen, specifiek in relatie tot de omvang van niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten, lasten en balansmutaties en welk deel acceptabel is op basis van de vastgestelde afspraken.

Strekking van de rechtmatigheidsverantwoording van de gemeente Tynaarlo

De raad van de gemeente Tynaarlo heeft de verantwoordingsgrens bepaald op 3% van de totale lasten inclusief de dotaties aan de reserves en de verantwoordingsgrens is daarmee bepaald op € 3.344.000. Blijkens de rechtmatigheidsverantwoording stelt het college van de gemeente Tynaarlo vast dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 7.864.705 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens van € 3.344.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college van de gemeente Tynaarlo overigens een bedrag van € 4.662.705 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. De door het college gerapporteerde afwijkingen kunnen als volgt worden samengevat:

BEVINDINGEN IN HET KADER VAN RECHTMATIGHEID				
Onrechtmatigheden	Acceptabel (in €)	Niet-acceptabel (in €)	Totaal afwijkingen (in €)	Onduidelijkheden (in €)
Voorwaardencriterium	0	3.202.000	3.202.000	0
Begrotingscriterium	4.662.705	0	4.662.705	0
Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	0	0	0	0
TOTAAL	4.662.705	3.202.000	7.864.705	0
Verantwoordingsgrens (3%)	€ 3.344.000			
Rapportagegrens	€ 100.000			

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording (2)

Onze bevindingen bij de rechtmatigheidsverantwoording en paragraaf bedrijfsvoering van de gemeente Tynaarlo

Het is onze rol om de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2024 van de gemeente Tynaarlo te controleren. Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening een getrouw beeld geeft. Onze controle richt zich op het bepalen of de opsomming van de onrechtmatigheden door het college toereikend is onderbouwd. De rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening richt zich op een drietal criteria die wij hieronder nader hebben toegelicht. Voor de SiSa-bijlage heeft het college negen rechtmatigheidscriteria in acht genomen. Hierbij stellen wij vast of de rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld in overeenstemming met de afspraken die gemaakt zijn tussen de gemeenteraad en het college. Deze afspraken zijn vastgelegd in het normenkader, dat d.d. 24 oktober 2024 door de gemeenteraad is vastgesteld, en de financiële verordening.

Bij de uitvoering van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de organisatie toereikende werkzaamheden heeft uitgevoerd om de opsomming van de onrechtmatigheden in de rechtmatigheidsverantwoording te onderbouwen. De paragraaf bedrijfsvoering is onderdeel van het jaarverslag. Wij hebben deze paragraaf gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze paragraaf materiële afwijkingen bevat. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening.

Op grond van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de paragraaf bedrijfsvoering verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat. De gemeente Tynaarlo heeft de volgende acties geformuleerd om rechtmatigheidsfouten in de toekomst te voorkomen:

- ▶ Het omzetten van bestaande overeenkomsten door contracten die via Europese aanbestedingen tot stand zijn gekomen.

Op basis van ons inzicht in het proces en interne beheersingsmaatregelen zijn de vervolgacties passend om dergelijke rechtmatigheidsfouten in de toekomst te voorkomen. Wij adviseren aanvullend het volgende:

- ▶ In de financiële verordening is niet expliciet benoemd wat de definitie is van 'tijdig', in het kader van het tijdig rapporteren van verwachte begrotingsafwijkingen. Advies is om de definitie van 'tijdig' nader te duiden in de financiële verordening.

De gemeente Tynaarlo heeft gerapporteerd over de naleving van niet-financiële onrechtmatigheid in het kader van de wet Fido. Deze normen worden wel door de gemeente nageleefd.

Voorwaardencriterium

Het college toetst bij de uitvoering van haar controlewerkzaamheden of bij de uitvoering van financiële beheershandelingen binnen de geldende wet- en regelgeving is gehandeld. De relevante wet- en regelgeving is tussen het college en de raad afgestemd door middel van het normenkader. Het voorwaardencriterium is met name relevant bij de processen: subsidieverstrekingen, participatiewet en aanbestedingen. Indien is vast komen te staan dat de gemeente niet aan het voorwaardencriterium heeft voldaan is sprake van een onrechtmatigheid.

Europese aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording 2024 heeft het college de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde spend-analyse. In onze management letter hebben wij gerapporteerd over de interne beheersing ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels. In het proces wordt de naleving van de inkoop- en aanbestedingsregels niet afgedwongen, hierdoor kan niet worden gesteund op interne beheersmaatregelen.

4.3 Rechtmatigheidsverantwoording (3)

Europese aanbestedingen (vervolg)

Over 2024 blijkt uit de spendanalyse een totaal aan onrechtmatigheden van € 3.102.000. Deze afwijking is als volgt opgebouwd:

(x €1.000)	BEDRAG
Afwijkingen vanuit 2023 die doorlopen in 2024	1.352
Nieuwe afwijkingen met ingang van 2024	1.750
TOTAAL	3.102

Zoals in de tabel is te lezen bestaan de afwijkingen grotendeels uit een nieuwe afwijking, welke voortkomt uit de individuele overeenkomsten in het sociaal domein.

Registratie

Dossiervorming en registratie ten aanzien van afgeronde aanbestedingen blijft een aandachtspunt. De documentatie was uiteindelijk aanwezig, maar was niet altijd gestructureerd opgeslagen. Ook ontbreekt op dit moment een contractenregister waarmee inzichtelijk is welke lopende contracten de gemeente heeft en wat de looptijden daarvan zijn. Een dergelijk register zou helpen om het inkoop- en aanbestedingsproces beter onder controle te krijgen.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium richt zich op het budgetrecht van de raad. Overschrijdingen van de lasten en overschrijdingen van investeringsbudgetten (kredieten) zijn op basis van de Gemeentewet onrechtmatig. Het totaal van de begrotingsonrechtmatigheden van gemeente Tynaarlo heeft de verantwoordingsgrens overschreden en het college heeft het totaal van de begrotingsonrechtmatigheden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De begrotingsonrechtmatigheden zijn op basis van de afspraken tussen college en raad in de financiële verordening acceptabel en deze zijn door het college in de toelichting (hoofdstuk Bedrijfsvoering) nader uitgewerkt.

Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Deze zijn echter wel onrechtmatig als deze niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld. Het college en de raad hebben door middel van de financiële verordening nog geen afspraken gemaakt over wanneer overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) in een begrotingswijziging aan de raad voorgelegd moeten worden. Wel heeft de gemeente Tynaarlo de bestendige lijn gehanteerd dat deze gemeld dient te worden in jaarrekening. Wij adviseren u om deze bestendige gedragslijn expliciet vast te leggen in de financiële verordening.

Het college van gemeente Tynaarlo heeft de overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) tijdig voorgelegd aan de raad en er is in dit kader geen sprake van begrotingsonrechtmatigheden.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Als laatste dient het college een uitspraak te doen over de naleving van bepalingen die in wet- en regelgeving zijn opgenomen met betrekking tot misbruik en oneigenlijk gebruik. Hiervoor stelt het college vast welke verplichte handhaving noodzakelijk is en welke maatregelen binnen de gemeente genomen zijn om dit te kunnen uitvoeren. Tevens stelt het college vast of de getroffen maatregelen werken. Indien geconstateerd wordt dat beleid niet bestaat of niet wordt nageleefd dan wordt dit toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Alleen daadwerkelijke afwijkingen als gevolg van misbruik worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

4.4 Data-analyse

Banktransacties

Data-analyse op uitgevoerde betalingen

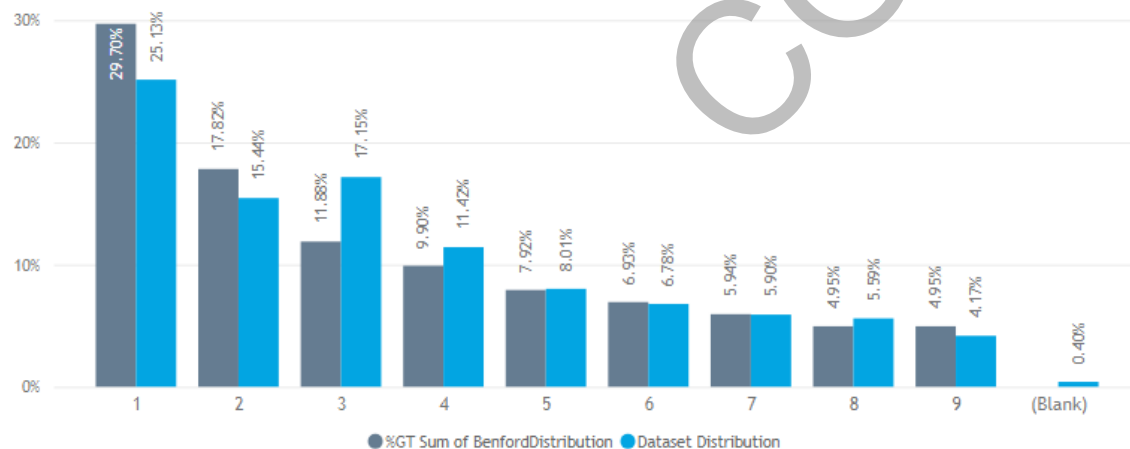
Ten aanzien van de betalingsbevoegdheden hebben wij een potentieel frauderisico geïdentificeerd. Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd om na te gaan of dit potentiële frauderisico zich heeft gemanifesteerd in het boekjaar.

Uit de analyse van de banktransacties blijkt dat:

- ▶ sprake is van verschillende crediteuren met hetzelfde bankrekeningnummer, maar dat deze allemaal verklaarbaar zijn;
- ▶ sprake is van vier crediteuren met meerdere bankrekeningnummers, dit is verklaarbaar;
- ▶ transacties in lijn liggen met Benford's Law Distribution (dit is een statistisch fenomeen dat beschrijft hoe de eerste cijfers van getallen in veel datasets optreden) met een uitschieter in 3, echter dit kan verklaard worden en vergt geen nader onderzoek.

Dataset Distribution, %GT Sum of BenfordDistribution

BY BENFORDDIGIT

Voor € 1.000 aan transacties in het weekend

Meerdere verschillende crediteuren met hetzelfde IBAN

Geen transacties met landen met een verhoogd corruptierisico

4 crediteuren hebben meerdere IBANs

4.5 BBV, WNT en SiSa

1/2

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat gemeente Tynaarlo de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

Observaties informatiewaarde jaarverslag

Wij hebben vastgesteld, op grond van de verkregen informatie in onze controle, dat de jaarrekening en het jaarverslag verenigbaar zijn en voldoen aan de eisen in de BBV voor de vorm en inhoud van het jaarverslag.

De kwaliteit en informatiewaarde van uw jaarverslag is voldoende, wel hebben wij een aantal waarnemingen.

Het jaarverslag biedt voldoende informatie over de realisatie ten opzichte van de uitgangspunten van het beleid. In de basis is de kwaliteit van het jaarverslag voldoende. Onderstaand hebben wij een aantal observaties:

- ▶ In het jaarverslag is een samenvattend overzicht opgenomen per programma met de realisatie. Daarnaast worden er tabellen gepresenteerd met de inhoudelijke en financiële realisatie van activiteiten. Dit geeft op een gestructureerde wijze een goed beeld van de realisatie. Gericht kan de lezer dan meer de diepte in voor een nadere toelichting.
- ▶ In de programma's zijn indicatoren opgenomen met de realisatie daarvan. Een stuk reflectie op de indicatoren, eventueel afgezet tegen een norm, zou meer informatie opleveren. Nu blijkt niet duidelijk of de realisatie conform de verwachting is en in hoeverre daarmee de juiste beweging is ingezet.
- ▶ De paragraaf verbonden partijen geeft beperkt inzicht in de risico's. Hierbij rest de vraag wat de belangrijkste risico's zijn, zowel financieel als inhoudelijk. Nu is er met name ingegaan op achtergrond en belangen, maar blijft de beschrijving en de impact van de risico's beperkt.

- ▶ Voor de paragraaf 'Duurzaamheid' geldt dat er diverse activiteiten zijn opgenomen. Dit biedt een goede basis. Het is nu tijd om de volgende stap te zetten waarin indicatoren worden geïdentificeerd en deze indicatoren worden vertaald naar de begroting en hierover wordt verantwoord in de P&C-cyclus.
- ▶ Het is positief dat in de paragraaf 'Grondbeleid' een doorkijk is opgenomen ten aanzien van de reserve grondexploitaties.

De paragraaf 'Bedrijfsvoering' geeft te weinig inzicht in frauderisico's en -gevallen

In onze controleverklaring hebben wij gerapporteerd over de risico-inschatting, onze verrichte werkzaamheden en materiële bevindingen ten aanzien van fraude. Wij hebben aandacht besteed aan de toelichtingen die de gemeente Tynaarlo heeft opgenomen in de paragraaf 'Bedrijfsvoering'. Wij vinden dat de toelichting inzake fraude nu alleen ingaat op de verrichte acties, maar minder op de risico's en de beheersingsmaatregelen en in hoeverre er fraudegevallen zijn geweest. Hiermee biedt dit te weinig inzicht.

De paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' geeft beknopt inzicht in het vermogen om risico's uit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Naast het onderwerp fraude hebben wij in onze controleverklaring gerapporteerd over het vermogen van gemeente Tynaarlo om risico's uit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Gemeente Tynaarlo heeft in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' een beschrijving van de risico's en de totstandkoming en omvang van het weerstandsvermogen opgenomen. Wij hebben hiertoe een aantal aandachtspunten opgenomen bij de financiële positie.

4.5 BBV, WNT en SiSa

2/2

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2024 niet meer bedragen dan € 233.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling. Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2024 van de gemeente Tynaarlo niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2024 van de gemeente Tynaarlo voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening 2024 genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2024. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkering regeling J55 een fout van € 151.370 (verantwoording te hoog). Dit is gecorrigeerd in de SiSa-bijlage, maar niet in de jaarrekening en hebben wij daarom opgenomen in het overzicht met controleverschillen. Verder hebben wij in de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens 5.1.

In bijlage 1 van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024 wordt ingegaan op de Wet Inburgering 2021. Vanaf 1 januari 2022 is het nieuwe inburgeringsstelsel ingegaan waarin de Wet Inburgering 2021 wordt uitgevoerd door gemeenten en verantwoord in de SiSa-bijlage 2024. Uit onze werkzaamheden ten aanzien van de bestedingen 2024 en opvolging IB signalen uit eerdere jaren volgen geen controleverschillen en/of onzekerheden. In opzet zijn voldoende maatregelen opgenomen om het M&O-risico te mitigeren.

Er is een geformaliseerd M&O-beleid aanwezig conform de rechtmatigheidsvoorschriften van VNG, Divosa en het Ministerie van SZW. De opvolging van de IB-signalen vinden conform het vastgestelde beleid plaats. Wij concluderen dat het M&O-beleid met betrekking tot de Wet Inburgering in 2024 adequaat en toereikend is.

Wij zien een landelijke trend dat Ministeries steeds vaker een Specifieke regeling kiezen voor het verstrekken van subsidies aan decentrale overheden. Het aantal SiSa-regelingen is daardoor exponentieel toegenomen. Dit geeft een hoge druk op de organisatie binnen gemeente Tynaarlo, andere gemeenten en decentrale overheden en de accountantskantoren. Voor uw gemeente is sprake van 31 SiSa-regelingen in 2024 tegenover 26 SiSa-regelingen in 2023. Van de huidige 31 SiSa-regelingen zijn er 9 nieuw ten opzichte van vorig jaar.

4.6 Belangrijke schattingsposten

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening, is dat het college en directie schattingen moet maken. Bepaalde schattingen kennen een (additionele) schattingsonzekerheid en zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en doordat zij een hoge mate van schattingsonzekerheid vertonen. Een goed inzicht in de jaarrekening vereist kennis van deze posten. Als onderdeel van de controle hebben wij de oordeelsvormingen en besluiten van het college en directie bij het maken van de schattingen beoordeeld op indicaties voor mogelijke tendentie bij het college en directie.

In het hierna opgenomen overzicht hebben wij van de jaarrekeningposten waaraan een belangrijke schatting ten grondslag ligt weergegeven of wij de schatting als conservatief, neutraal of optimistisch hebben aangemerkt.

POST IN DE JAARREKENING	BEDRAG (x € 1.000)	BEOORDELING HUIDIG BOEKJAAR	BEOORDELING VORIG BOEKJAAR	TOELICHTING SCHATTING
(Im)materiële vaste activa	129.154	neutraal	neutraal	De schatting van deze post betreft de levensduur van de (im)materiële vaste activa. De afschrijvingen vinden plaats in overeenstemming met financiële verordening.
Uitzettingen	20.671	neutraal	neutraal	De schatting van deze post betreft de inbaarheid van debiteuren. Hierbij is het grootste risico de post overige vorderingen (€ 1,6 miljoen), wij hebben vastgesteld dat de waardering van deze vorderingen in overeenstemming is met het BBV.
Grondexploitaties	8.031	conservatief	conservatief	Als gevolg van de inschattingen met betrekking tot projectspecifieke risico's conservatief bevonden. Zie voor verdere toelichting op de schattingen in de GREX paragraaf 4.2.
Voorzieningen	10.870	neutraal	neutraal	De schattingen in de materiële voorzieningen zijn beoordeeld. De schattingen zijn door het college en het management afdoende onderbouwd en in lijn met het BBV en externe informatie. Daarbij wel het volgende aandachtspunt: De gemeente Tynaarlo heeft een onderhoudsvoorziening voor gebouwenonderhoud van € 1.268.835. Volgens het meerjarenonderhoudsplan zou in 2024 voor € 972.000 aan onttrekkingen plaatsvinden voor onderhoud, hiervan is slechts € 367.000 gerealiseerd. De afwijkingen hiertussen kunnen worden verklaard en daarmee kunnen wij ons vinden in schattingen met betrekking tot de onderhoudsvoorziening. In het kader van de juistheid en volledigheid van de voorziening blijft het voor de komende jaren een aandachtspunt dat begrote onderhoudskosten ook gerealiseerd worden en afwijkingen beperkt zijn en goed verklaard kunnen worden.

4.7 Toekomstige ontwikkelingen

1/2

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2024 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende van aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

Voorziening voor pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers

Met de invoering van het nieuwe pensioenstelsel is besloten dat ook de APPA-pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers in een pensioenfonds ondergebracht moeten worden per 1 januari 2028. Dat betekent dat per die datum de APPA-voorzieningen toereikend moeten zijn. Een algemeen aandachtspunt betreft het opnemen van het partnerpensioen in deze APPA-voorziening. We hebben vastgesteld bij de jaarrekeningcontrole 2024 dat uw organisatie de APPA-voorziening inclusief het partnerpensioen heeft berekend.

Op het moment van overdracht per 1 januari 2028 kunnen er ten gevolge van schommelingen in de rekenrente mogelijke tekorten ontstaan. Een lagere rekenrente in het laatste jaar voor de overdracht kan een aanzienlijk gevolg hebben. Eind oktober 2024 heeft de commissie BBV in een Q&A aangegeven dat er géén vrijstelling mogelijk is voor een verplichte vrijval van de APPA-voorziening. Een alternatief in de verslaggevingsvoorschriften van het BBV is dat de voorziening tegen nominale waarde kan worden verantwoord. Dit heeft als gevolg dat rente-effecten géén rol meer spelen en de middelen voor de berekende nominale verplichting in de voorziening zijn opgenomen. Indien een decentrale overheid verandert in de keuze (wel of geen rekening houden met de rentecomponent) is dat wel een stelselwijziging die als zodanig moet worden verwerkt middels onder andere een raadsbesluit en/of een begrotingswijziging.

Het voordeel van de verantwoording van de voorziening tegen nominale waarde is dat de voorziening niet meer gevoelig is voor de (ontwikkeling van de) rekenrente tot het moment van de kapitaaloverdracht naar het ABP. Een nadeel van deze optie is dat de voorziening mogelijk moet worden opgehoogd. Daarnaast betreft het een stelselwijziging die als zodanig moet worden verwerkt. Deze optie heeft dus extra administratieve gevolgen.

Om de gevolgen van de overgang voor provincies, gemeenten en waterschappen in te schatten, wordt een onderzoek gestart. Het betreft een gezamenlijk onderzoek van het ministerie van BZK, IPO, VNG en Unie van Waterschappen. Het onderzoek richt zich op de omvang van de al opgebouwde APPA-aanspraken, de toekomstige premie en de al beschikbare middelen. Aan de hand van deze gegevens worden de financiële gevolgen voor afzonderlijke provincies, gemeenten, waterschappen en het Rijk ingeschat. Deze inschatting wordt vervolgens teruggekoppeld aan de decentrale overheden om een indicatie te krijgen van de mogelijke financiële gevolgen in 2027, het jaar voordat de overgang ingaat.

NIS2 - digitale weerbaarheid verankerd in wet- en regelgeving vanuit de EU

Om de digitale weerbaarheid van organisaties te verhogen is de NIS2 (Network and Information Security 2) richtlijn vanuit de EU vastgesteld. De NIS2 richtlijn is een update van de in 2016 ingevoerde NIS-richtlijn. In Nederland ook wel bekend als NIB2 (Netwerk- en informatiebeveiligingsrichtlijn) en/of de Wbni (Wet Beveiliging Netwerk- en Informatiesystemen). Gemeenten zijn door de NIS2 aangewezen als organisaties die van vitaal belang zijn voor de samenleving. De gemeente Tynaarlo is dus verplicht om de NIS2-maatregelen te implementeren. In het derde kwartaal 2025 is NIS2 naar Nederlandse wetgeving vertaald en nadien van kracht onder de noemer 'Cyberbeveiligingswet'. Belangrijk is dat NIS2 aanvullende eisen stelt, die niet volledig door de huidige Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) worden afgedekt, wat betekent dat in de komende periode additionele maatregelen moeten worden getroffen ten einde aan NIS2 te voldoen. Wij hebben geconstateerd dat de gemeente Tynaarlo een gap-analyse tussen BIO en NIS2 heeft uitgevoerd en een actieplan heeft opgesteld om de 'blinde vlekken' in te vullen.

4.7 Toekomstige ontwikkelingen

2/2

Aanpassing materialiteit naar 2% voor 2025

Op 16 april 2025 zijn de wetswijzigingen gepubliceerd waarmee de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel is geworden van de wet en ook de materialiteitswijziging per 1 januari 2025 is doorgevoerd. De materialiteitswijziging houdt in dat de wettelijke materialiteit van de accountantscontrole wijzigt naar 2% voor fouten en onzekerheden gecumuleerd. De grondslag voor de berekening van de materialiteit bedraagt vanaf boekjaar 2025 enkel de werkelijke lasten. Dotatie reserves worden dus vanaf 2025 niet meer meegenomen. De grens voor beperking vs oordeelonthouding of afkeuring ligt op 4%. De maximale verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording is ook 2%. Doordat fouten en onzekerheden bij elkaar opgeteld moeten gaan worden zal dit landelijk naar verwachting gaan leiden tot een toename van het aantal niet-goedkeurende controleverklaringen bij decentrale overheden. Met name gemeenten met omvangrijke onzekerheden, als het gaat om prestatieleveringen binnen het sociaal domein, lopen een risico. Wij adviseren de gemeente Tynaarlo hierover tijdig het gesprek met de raad aan te gaan en waar nodig actie te ondernemen om de onzekerheden binnen het sociaal te minimaliseren.

Wij adviseren gemeente Tynaarlo in 2025 de financiële vordering, controleprotocol aan te passen en opnieuw vast te laten stellen door de gemeenteraad en deze wijziging te evalueren voor andere documenten waarin de materialiteit staat genoemd.

5. Bijlagen

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Tynaarlo heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen:

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2024 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

STREKKING CONTROLEVERKLARING 2024	
Strekking controleverklaring getrouwheid (jaarrekening)	Goedkeurend
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (SiSa-bijlage)	Goedkeurend

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			
BZK C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire			
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid			
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)			
OCW D14	Specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen			
OCW D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden			
OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkeringen en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen			
DRE DRE2C	Uitvoeringsregeling BDU verkeer en vervoer (Drenthe)			
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)			
IenW E81	Tijdelijke regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022			
IenW E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)			
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024			
SZW G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffairegebundelde uitkering Participatiewet in jaar Tgemeentedeel 2024			
SZW G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2023	Onzekerheid	170.000	Betreft geëxtrapoleerde onzekerheid als gevolg van onvoldoende toetsen op de loonwaardemetingen.
SZW G2A	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet totaal 2023			

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2024			
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB) gemeentedeel 2024			
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2024			
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2024			
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2024			
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2024			
SZW G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) totaal 2023			
SZW G3A	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T1 (exclusief BOB) totaal 2023			
SZW G3A	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T-1 (exclusief BOB) totaal 2023			
SZW G3A	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar 2023			
SZW G3A	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar 2023			

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
SZW G10	Wet inburgering gemeentedeel 2024			
SZW G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_ gemeentedeel 2024			
SZW G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar Tgemeentedeel 2024			
SZW G12A	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar 2023			
SZW G12A	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar 2023			
SZW G13	Besteding/baten onderwijsroutegemeentedeel 2024			
SZW G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2024			
GRO GRO11C	Regiofonds			
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025			
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026			
VRO J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls			
VRO J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls			
VRO J55	Aanpak energiearmoede			
VRO J7	Regeling specifieke uitkering ontzorgingsprogramma eigenaren isolatie en ventilatie woningen van de gem in prov groningen en de gemeente Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo			
VRO J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma			
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid			
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne			

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

Tozo

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
SZW G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024	Onzekerheid		
SZW G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2024	Onzekerheid		
SZW G4	Tozo 2 gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Tozo 2 gemeentedeel 2024	Onzekerheid		
SZW G4	Tozo 3 gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Tozo 3 gemeentedeel 2024	Onzekerheid		
SZW G4	Tozo 4 gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Tozo 4 gemeentedeel 2024	Onzekerheid		
SZW G4	Tozo 5 gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Tozo 5 gemeentedeel 2024	Onzekerheid		
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T gemeentedeel 2024	Onzekerheid		
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T gemeentedeel 2024	Fout		
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T gemeentedeel 2024	Onzekerheid		

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

Tozo

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
SZW G4A	Tozo 1 fundamentele rechtmatigheidseisen totaal 2023	Fout		
SZW G4A	Tozo 1 fundamentele rechtmatigheidseisen totaal 2023	Onzekerheid		
SZW G4A	Tozo 1 belangrijke rechtmatigheidseisen totaal 2023	Fout		
SZW G4A	Tozo 1 belangrijke rechtmatigheidseisen totaal 2023	Onzekerheid		
SZW G4A	Tozo 2 totaal 2023	Fout		
SZW G4A	Tozo 2 totaal 2023	Onzekerheid		
SZW G4A	Tozo 3 totaal 2023	Fout		
SZW G4A	Tozo 3 totaal 2023	Onzekerheid		
SZW G4A	Tozo 4 totaal 2023	Fout		
SZW G4A	Tozo 4 totaal 2023	Onzekerheid		
SZW G4A	Tozo 5 totaal 2023	Fout		
SZW G4A	Tozo 5 totaal 2023	Onzekerheid		
SZW G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar 2023	Fout		
SZW G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar 2024	Onzekerheid		
SZW G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de F hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar 2023	Fout		
SZW G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de F hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar 2024	Onzekerheid		

CONCEPT

Een andere kijk
op waarde

BDO